

Activitat física i esport per persones amb alguna discapacitat

Dades generals

- **Descripció** : Aquesta assignatura de caràcter transversal vol oferir als futurs professionals de l'activitat física i l'esport una base teòrica i els recursos bàsics que permetin donar una resposta adequada a les persones amb alguna discapacitat.
- **Crèdits ECTS** : 6 FORMACIÓ OBLIGATÒRIA
- **Idioma principal de les classes** : Català, Castellà
- **S'utilitza oralment la llengua anglesa en l'assignatura** : Gens (0%)
- **S'utilitzen documents en llengua anglesa** : Gens (0%)
- **Curs**: 3r
- **Semestre**: 1r
- **Professorat**: MARC CUMPLÍ GARGALLO

Competències

Competències bàsiques:

CB2. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

CB4. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Competències específiques:

A1. Dissenyar, desenvolupar i avaluar els processos d'ensenyament i aprenentatge, relatius a l'activitat física i l'esport amb atenció a les característiques individuals i contextuals de les persones.

A2. Promoure i avaluar la formació d'hàbits perdurables i autònoms de pràctica d'activitat física i esport.

A4. Identificar, analitzar i aplicar els principis anatòmics, fisiològics, biomecànics, comportamentals i socials, en els diferents camps de l'activitat física i l'esport.

A6. Identificar els riscos que se'n deriven per a la salut de la pràctica d'activitats físiques inadequades.

A7. Planificar, desenvolupar i avaluar la realització de programes d'activitats físiques i esportives.

Competències transversals:

B2 Resoldre problemes complexos de forma efectiva en el camp de l'activitat física i l'esport.

B3. Aplicar pensament crític, lògic i creatiu, demostrant dots d'innovació.

B4. Treballar de forma autònoma amb responsabilitat i iniciativa.

B6. Comunicar informació. Idees, problemes i solucions de manera clara i efectiva en públic o àmbit tècnic concret.

Competències nuclears:

C2. Utilitzar de manera avançada les tecnologies de la informació i la comunicació.

C4. Expressar-se correctament de manera oral i escrita en una de les dues llengües oficials de la URV.

C5. Comprometre's amb l'ètica i la responsabilitat social com a ciutadà i com a professional.

Resultats d'aprenentatge

- Construir sessions d'activitat física o esport emmarcades en les diferents unitats de programació adaptades a persones amb algun tipus de discapacitat.
- Analitzar críticament l'educació física que es dona en els instituts d'educació secundària i en diferents institucions educatives.
- Reconèixer la influència dels currículums prescriptius a l'hora de programar l'educació física escolar.
- Recollir informació descriptiva d'una sessió d'educació física, a partir d'un focus d'anàlisi, per emetre una valoració crítica.
- Conèixer els fonaments de l'activitat física i l'esport per a persones amb alguna discapacitat.
- Analitzar les implicacions del context escolar i curricular a l'hora de planificar una intervenció docent.
- Dissenyar unitats de programació coherents.
- Analitzar críticament articles de temàtica psicopedagògica relacionats amb la programació i la intervenció docent.

Objectius d'aprenentatge

- 1.- Conèixer l'oferta d'activitats físiques i esportives per a persones amb alguna discapacitat.
- 2.- Identificar les necessitats específiques de les persones amb discapacitat física, sensorial, intel·lectual i trastorn mental en relació a la pràctica esportiva.
- 3.- Adquirir nocions bàsiques d'atenció adequada i acompanyament a les persones amb discapacitat.
- 4.- Analitzar les mesures d'accessibilitat d'activitats, programes, o esdeveniments esportius.
- 5.- Planificar, gestionar i avaluar activitats de caràcter inclusiu o específic.
- 6.- Conèixer i practicar mètodes de revitalització de persones amb discapacitat (hipoteràpia)

Continguts

1. LA DISCAPACITAT DE L'ÉSSER HUMÀ
 - 1.1.- Aproximació conceptual a la discapacitat
 - 1.2.- Barreres arquitectòniques
 - 1.3.- Integració i inclusió
 - 1.4.- Recursos facilitadors de la inclusió
 - 1.5.- Activitat Física Adaptada
 - 1.6.- Detecció de necessitats
2. DISCAPACITATS I MALALTIES
3. DISCAPACITATS MOTRIUS
 - 3.1.- Concepte
 - 3.2.- Classificació
 - 3.3.- Identificació i valoració de les necessitats educatives especials dels alumnes amb discapacitat motriu al llarg del procés educatiu
 - 3.4.- Discapacitat física i esport
4. DISCAPACITATS SENSORIALS
 - 4.1.- Discapacitat auditiva
 - 4.2.- Discapacitat de la visió
5. DISCAPACITATS PSÍQUIQUES
 - 5.1.- Concepte
 - 5.2.- Classificació

- 5.3.- Característiques
- 5.4.- Educació física i discapacitat física
- 5.5.- Esport i discapacitat psíquica
- 5.6.- TDAH
- 5.7.- TEA

6.- ESPORT ADAPTAT

- 6.1.- Concepte
- 6.2.- Història
- 6.3.- Estructura

7.- LA DISCAPACITAT EN EL CONTEXT EDUCATIU

- 7.1.- Escolarització i serveis educatius

8.- HIPOTERÀPIA APLICADA A DIFERENTS MALALTIES

- 8.1.- Què és l'equinoteràpia
- 8.2.-mètode centaure
- 8.3.- Hipoteràpia aplicada a les diferents malalties

Activitats

Tipus d'activitat	Hores amb professor	Hores sense professor	Total
Altres	0	23	23
Anàlisi / estudi de casos	1	20	21
Classes participatives	20	0	20
Classes pràctiques	30	0	30
Prova d'avaluació	4	7	11
Seminaris	4	20	24
Visionat/audició de documents	1	20	21
Total	60	90	150

Avaluació i qualificació

Activitats d'avaluació

Descripció de l'activitat	Competències	Avaluació de l'activitat	%
AVC1: Prova pràctica	CB4,A1,A2,A7 B2,B3,B4,B6	Elaboració, desenvolupament de sessions	30%
AVC2: Prova escrita	CB2, A4, A6, C4	Examen	50%
AVC3: Extres	C5	Assistència actes externs o activitats opcionals proposades pel professor o l'alumne.	10%
AVC4: Treballs	C2, C4	Realització de treballs individuals i en grup	10%

Qualificació

Tant en l'avaluació contínua com en l'avaluació final cal aprovar cada una de les parts per a poder fer mitjana (excepte la part d'extres).

En cas de suspendre l'avaluació contínua, es podrà optar a fer una avaluació final:

- Examen de continguts (100%).

*Els alumnes que hagin faltat més del 20% de les hores hauran de realitzar l'avaluació final de l'assignatura, mitjançant un examen escrit (100% de la nota). Aquest contindrà tant temari teòric com temari realitzat a les sessions pràctiques.

El criteri d'assistència serà el següent:

L'assistència és fonamental per desenvolupar les experiències de l'alumne, per tant, instaurem un mínim del 80% d'assistència. Qui superi aquest 20% de faltes d'assistència ha d'anar a l'examen final.

Criteris específics de la nota No Presentat:

Es considerarà un alumne no presentat aquell que ha realitzat menys del 50% de les activitats d'avaluació continuada o no s'ha presentat a l'avaluació final o a l'avaluació única.

Referències bibliogràfiques

- Bielenberg, K. (2008). *All active: 35 inclusive physical activities*. Champaign: Human Kinetics.
- Echeita, G. (2006). *Educación para la inclusión o educación sin exclusiones*. Madrid: Narcea.
- Johnson, D. W.; Johnson, R. T. i Holubec, E.J. (1999). *El aprendizaje cooperativo en el aula*. Buenos Aires: Paidós.
- Kasser, S.L. (1995). *Inclusive games*. Champaign: Human Kinetics.
- Kaufmann, K.A. (2006). *Inclusive creative movement and dance*. Champaign: Human Kinetics.
- Kelly, L. (2010). *Everyone can!: Skill development and assessment in elementary physical education*. Leeds: Human Kinetics.
- Lieberman, L.J. i Houston-Wilson, C. (2009). *Strategies for inclusion: A handbook for physical educators (2nd ed.)*. Leeds: Human Kinetics.
- Ríos, M. (2005). *Manual de educación física adaptada al alumnado con discapacidad (2a ed.)*. Barcelona: Paidotribo.
- Stainback, S. i Stainback, W.C. (1999). *Aulas inclusivas :Un nuevo modo de enfocar y vivir el currículo*. Madrid: Narcea.
- Winnick, J.P. (2010). *Adapted physical education and sport (5th ed.)*. Champaign: Human Kinetics.
- Block, M. E. (2007). *A teacher's guide to including students with disabilities in general PE*. Baltimore: Paul H. Brookes Pub. .
- Ríos, M., Blanco, A., Bonany, T., i Carol, N. (2009). *Actividad física adaptada: El juego y los alumnos con discapacidad*. Barcelona: Paidotribo.
- Rosselló, L., Pifarré, F., Blazquez, J., Palmi, J., & Prat, J. A. (2013). *Eficacia del Tratamiento con caballos por el Método Centauro en Pacientes con Síndrome de Fibromialgia*. Paper presented at the Congreso Internacional de profesionales de la salud en Intervenciones Asistidas con animales y perros de alerta médica, Lleida.
- Silkwood-Sherer, D., & Warmbier, H. (2007). Effects of hippotherapy on postural stability, in persons with multiple sclerosis: a pilot study. *Journal of Neurologic Physical Therapy*., 31(2), 77-84.

- Sterba, J. A. (2007). Does horseback riding therapy or therapistâ€ directed hippoth rehabilitate children with cerebral palsy? *Developmental Medicine & Child Neurology*, 49(1), 68-73.
- Tauffkirchen, E. (1991). Hippotherapy of cerebral palsy in childhood. In *In, 11th International Congress of the World Confederation for Physical Therapy: proceedings. London, World Confederation for Physical Therapy : Chartered Society of Physiotherapy, 1991, p. 1173.* United Kingdom.
- Warrick, D. D., & Aisenbrey, J. (1997). Therapeutic effects of hippotherapy in a subject with multiple sclerosis. In *In Proceedings of the Ninth International Therapeutic Riding Congress, North American Riding for the Handicapped Association Inc., p.212-219.* United States.
- Wuethrich, R., & Zuenzle, U. (1978). Hippotherapy in multiple sclerosis. *Journal Belge de Medecine Physique & Rehabilitation*, 1(3), 265-268.
- Yee-Pay, W., Chih-Chung, W., Mao-Hsiung, H., & Chwen-Yng, S. (2010). *The Effectiveness of Simulated Developmental Horse-Riding Program in Children With Autism. Adapted Physical Activity Quarterly*, 27(2), 113-126.

Assignatures recomanades

- Desenvolupament motor i iniciació esportiva
- Disseny, intervenció i avaluació en l'educació física i l'esport
- Instal·lacions esportives
- Jocs i habilitats motrius bàsiques
- Principis didàctics de l'activitat física i l'esport
- Programació de l'ensenyança en el sistema educatiu